

Bachten Beukenbos, Sint-Kruis (Brugge): Programma van Maatregelen

Opdrachtgever: Vivendo
Magdalenastraat 20, 8200 Brugge

Uitvoerder: AardeWerk (Raakvlak Archeologisch Onderzoek)
Komvest 45
8000 Brugge
T +32 [0]50 44 50 41
E dieter.verwerft@brugge

Auteurs: Dieter Verwerft, Frederik Roelens en Jari Hinsch Mikkelsen

© AardeWerk (Raakvlak Archeologisch Onderzoek), januari 2018

Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van AardeWerk (Raakvlak Archeologisch Onderzoek).

Bachten Beukenbos, Sint-Kruis (Brugge): Programma van Maatregelen (naar aanleiding van het bureauonderzoek, landschappelijk bodemonderzoek en proefsleuvenonderzoek)

Vivendo plant de realisatie van een verkaveling langs Bachten Beukenbos in Sint-Kruis. Op het terrein worden 10 woningen met parkeerplaatsen voorzien. Om de mogelijke aantasting van het bodemarchief op deze terreinen in te schatten werkt Vivendo samen met AardeWerk, Raakvlak Archeologisch Onderzoek. Doel van de opdracht is het waarderen van het terrein aan de hand van een bureauonderzoek en een landschappelijk bodemonderzoek. Dit resulteert in een archeologienota met uitgesteld traject.

Figuur 1: Ontwerpplan van de verkaveling

Administratieve gegevens

Opdrachtgever: Vivendo, Magdalenastraat 20, 8200 Brugge

Uitvoerder: AardeWerk, Raakvlak Archeologisch Onderzoek

Auteurs: Dieter Verwerft, Frederik Roelens en Jari Hinsch Mikkelsen

Bewaring en beheer van de geregistreerde data, vondsten en stalen: Onroerend Erfgoeddepot De Pakhuizen (Raakvlak), Komvest 45, 8000 Brugge

Locatie/vindplaats: Bachten Beukenbos, 8310 Sint-Kruis (Brugge)

Bounding box: 73218.42657246587623376 212736.70588189575937577, 73261.49299080214404967 212666.45079994891420938, 73228.78162989564589225 212645.26275936173624359, 73184.44074295260361396 212718.99607854778878391, 73218.42657246587623376 212736.70588189575937577

Naam site: Bachten Beukenbos, Sint-Kruis; afkorting: BR17BA

Kadaster: BRUGGE 18 AFD/DEEL SINT-KRUIS 1/ sectie B, nummers 421a

Relevante termen theasuri Onroerend Erfgoed: bureauonderzoek – landschappelijk bodemonderzoek

Periode: december 2017

Archeologische verwachting: sporen uit de Romeinse periode

Aanleiding van het onderzoek: nieuwe verkaveling

Resultaten vooronderzoek met ingreep in de bodem

Op basis van het historisch onderzoek en de archeologische voorkennis bestaat een kans op begraven archeologisch erfgoed. In de Romeinse periode kent het projectgebied een gunstige ligging langs een de weg tussen Oudenburg en Aardenburg en bovenop de zandrug. Tussen de middeleeuwen en nu bestaat het terrein uit akker en weide. Op geen enkele historische kaart staat bewoning afgebeeld binnen het projectgebied. Historische verstoringen zijn niet gekend.

Volgens het landschappelijk bodemonderzoek is de bodem goed bewaard. De boringen schetsen een relatief uniform beeld van het bodemprofiel. Alle boringen onthullen een bodemprofiel met een gevlekte B-horizont. Boring 3 geldt als typeboring. In boring 1 is een 26 cm dikke, zandige ploeglaag (Ap-horizont) aanwezig. Onmiddellijk daaronder bevindt zich een 24 cm dikke B-horizont. Deze laag bestaat uit grijs zand. Het moedermateriaal bestaat uit lichtbruin zand (5% silt) met veel oxidoreductie.

Op basis van het bureauonderzoek en de boringen is voldoende informatie verzameld, om een vervolgtraject uit te stippelen. De informatie wijst op de mogelijke aanwezigheid van archeologische resten binnen het projectgebied. De kans op sporen uit de Romeinse periode is bestaande. Proefsleuven aangelegd op de top van de onverstoorde bodem in combinatie met kijkvensters zijn de beste methode om de aanwezigheid en omvang van deze sporen in te schatten.

Onderzoeksstrategie, - methode en –technieken

Op basis van het bureauonderzoek en de boringen is voldoende informatie verzameld, om een vervolgtraject uit te stippelen. De informatie wijst op de mogelijke aanwezigheid van archeologische resten binnen het projectgebied. De kans op sporen uit de Romeinse periode is reëel. Proefsleuven (zie Code Goede Parktijk hoofdstuk 8.6) aangelegd op de top van de onverstoorde bodem in combinatie met kijkvensters zijn de beste methode om de aanwezigheid en omvang van deze sporen in te schatten. Concreet betekent dit de aanleg van twee proefsleuven met een totale lengte van 160 m. De proefsleuven worden aangelegd met een tussenafstand van 13 m en liggen op de toekomstige locatie van de verkaveling. De sleuven worden aangelegd tot op de top van de onverstoorde bodem tussen 20 en 50 cm diep, met een kraanbak van 2 m breed.

Figuur 2: Het vooropgesteld sleuvenplan

Het terrein is in gebruik als weide waardoor een veldprospectie onmogelijk is. Er wordt weinig bodemvariatie verwacht en er zijn geen aanwijzingen voor begraven bebouwing, waardoor een prospectie met geofysische bodemsensoren hier niet aan de orde is.

Vervolgonderzoek met andere onderzoeksmethodes biedt geen kans op kennisvermeerdering en is dus niet wenselijk.

Vraagstelling en onderzoeksdoel

Het onderzoeksdoel voor het uitgesteld vooronderzoek met ingreep in de bodem is het bepalen van de aanwezigheid en de bewaring van archeologische vindplaatsen. Op basis van het vooronderzoek zijn geen verstoringen gekend. Het bureauonderzoek wijst op een reële kans op sporen uit de Romeinse periode.

Het doel van het archeologisch onderzoek is een antwoord te bieden op volgende vragen:

- Welke zijn de waargenomen horizonten, beschrijving + duiding?
- Zijn er tekenen van erosie? In hoeverre is de bodemopbouw intact?
- Waardoor kan het eventueel ontbreken van een horizont verklaard worden?
- Zijn er sporen aanwezig? Wat is de aard en de datering van de sporen? Zijn de sporen te linken aan de nabijheid van de Romeinse weg tussen Oudenburg en aardenburg? Zijn de sporen te linken aan de positie bovenop de zandrug?
- Hoe is de bewaringstoestand van de sporen?
- Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren?

- Behoren de sporen tot één of meerdere periodes?
- Wat is de relatie tussen de bodem, de archeologische sporen en de landschappelijke context?
- Kunnen archeologische vindplaatsen in tijd, ruimte en functie afgebakend worden (incl. de argumentatie)?
- Wat is de vastgestelde en verwachte bewaringstoestand van elke archeologische vindplaats?
- Wat is de waarde van elke vastgestelde archeologische vindplaats?
- Wat is de potentiële impact van de geplande ruimtelijke ontwikkeling op de waardevolle archeologische vindplaatsen?
- Voor waardevolle archeologische vindplaatsen die bedreigd worden door de geplande ruimtelijke ontwikkeling: hoe kan deze bedreiging weggenomen of verminderd worden (maatregelen behoud in situ)?
- Voor waardevolle archeologische vindplaatsen die bedreigd worden door de geplande ruimtelijke ontwikkeling en die niet in situ bewaard kunnen blijven:
 - Wat is de ruimtelijke afbakening (in drie dimensies) van de zones voor vervolgonderzoek?
 - Welke aspecten verdienen bijzondere aandacht, zowel vanuit methodologie als aanpak voor het vervolgonderzoek?
 - Welke vraagstellingen zijn voor vervolgonderzoek relevant?
 - Zijn er voor de beantwoording van deze vraagstellingen natuurwetenschappelijke onderzoeken nodig? Zo ja, welke type staalnames zijn hiervoor noodzakelijk en in welke hoeveelheid?

Personeel

Een team van twee archeologen is voldoende om de onderzoeken uit te voeren. Hierbij dient de veldwerkleider over aantoonbare ervaring te beschikken inzake archeologisch onderzoek in de zandstreek (minimum 5 door het Agentschap Onroerend Erfgoed goedgekeurde rapportages). Binnen het team moet ook ervaring aanwezig zijn inzake archeologisch onderzoek naar de Romeinse periode (minimum 3 door het Agentschap Onroerend Erfgoed goedgekeurde rapportages). Voor de overige personeelsvereisten verwijzen we naar de bepalingen hieromtrent in de Code van Goede Praktijk.

Bewaring archeologisch ensemble

Voorstel bewaarplaats archeologisch ensemble:

Onroerenderfgoeddepot De Pakhuizen

Komvest 45

8000 Brugge

Voorziene afwijkingen ten aanzien van de Code van Goede Praktijk

We voorzien voorlopig geen afwijkingen ten opzichte van de Code van Goede Praktijk.